

Aktuellt läge i Sjukvårdsregionen

Vad vet vi om demens?
RMPO äldres hälsa
2019-06-12

Björn Westerlind
Överläkare
Geriatriska kliniken Ryhov

Demens i Jönköpings län

		Skattad	Skattad	Skattad andel av	Skattad andel
	Kommun	prevalens	incidens	demenssjuka som bor i säbo	i säbo som är demenssjuk
604	Aneby	117	19	50%	77%
617	Gnosjö	148	24	40%	75%
642	Mullsjö	126	20	30%	75%
643	Habo	131	21	43%	63%
662	Gislaved	494	81	53%	78%
665	Vaggeryd	233	37	56%	81%
680	Jönköping	2183	356	60%	80%
682	Nässjö	609	97	41%	86%
683	Värnamo	620	101	55%	82%
684	Sävsjö	235	38	48%	85%
685	Vetlanda	532	87	43%	80%
686	Eksjö	368	60	41%	84%
687	Tranås	399	65	43%	83%

Hela Jönköpings län 6195 1006

Björn Westerlind, Geriatriska kliniken, Länssjukhuset Ryhov

Källa: SoS 2014 - Demenssjukdomarnas samhällskostnader i Sverige 2012

Demens i Östergötlands län

		Skattad prevalens	Skattad incidens	Skattad andel av demenssjuka som bor i säbo	Skattad andel i säbo som är demenssjuk
509	Ödeshög	112	19	43%	76%
512	Ydre	83	13	43%	75%
513	Kinda	195	33	43%	73%
560	Boxholm	103	16	36%	75%
561	Åtvidaberg	233	39	49%	75%
562	Finspång	424	70	38%	75%
563	Valdemarsvik	170	28	30%	69%
580	Linköping	2335	377	60%	82%
581	Norrköping	2127	348	44%	76%
582	Söderköping	246	40	51%	68%
583	Motala	782	129	55%	77%
584	Vadstena	194	31	41%	82%
586	Mjölby	475	78	53%	77%

Hela Östergötlands län 7479 1221

Björn Westerlind, Geriatriska kliniken, Länssjukhuset Ryhov

Källa: SoS 2014 - Demenssjukdomarnas samhällskostnader i Sverige 2012

Demens i Kalmar län

Kommun	Skattad prevalens	Skattad incidens	Skattad andel av demenssjuka som bor i säbo	Skattad andel i säbo som är demenssjuk
821 Högsby	143	23	50%	86%
834 Torsås	160	26	36%	79%
840 Mörbylånga	259	43	33%	68%
860 Hultsfred	319	52	28%	80%
861 Mönsterås	269	44	43%	76%
862 Emmaboda	218	35	33%	82%
880 Kalmar	1074	176	44%	78%
881 Nybro	419	69	45%	78%
882 Oskarshamn	511	84	34%	75%
883 Västervik	794	131	48%	76%
884 Vimmerby	313	52	26%	77%
885 Borgholm	266	44	37%	72%

Hela Kalmar län

4745

779

Björn Westerlind, Geriatriska kliniken, Länssjukhuset Ryhov

Källa: SoS 2014 - Demenssjukdomarnas samhällskostnader i Sverige 2012

Vad kostar det?

**Tabell 6. Demenssjukdomarnas samhällskostnader 2012
(miljoner kr, huvudalternativet)**

	Kostnad	Andel				
Landsting						
Sluten vård	276	0,4%				
Besök akutmottagning	264	0,4%				
Mott besök specialist	57	0,1%				
Mottagningsbesök allmänläkare	360	0,6%				
Annan poliklinisk vård	589	0,9%				
Läkemedel	1 120	1,8%				
Diagnostik (incidens)	240	0,4%				
Summa landsting	2 904	4,6%	103	131	71	305
Kommun						
Säbo (permanent boende)	38 199	60,7%				
Korttidsvård i säbo	2 364	3,8%				
Dagvård för demenssjuka	989	1,6%				
Hemtjänst	7 372	11,7%				
Demenssjuksköterskor	338	0,5%				
Summa kommun	49 262	78,3%	1749	2236	1203	5188
Informell vård	10 636	16,9%	378	483	260	1121
Produktionsbortfall (patienter)	118	0,2%				
SUMMA*	62 920	100,0%	2234	2856	1537	6627

* eventuella summeringsdiskrepanser beror på avrundningar

För Jönköpings län
För Östergötlands län
För Kalmar län
För Hela SÖ Regionen

Hur bra är vi på utredning?

Utredningsnivåer

- **Basal demensutredning**
 - Skall erbjudas alla med misstanke på kognitiv svikt
 - Sker vanligen i primärvården
- **Utvidgad utredning**
 - När en basal utredning inte är tillräcklig
 - På specialistklinik

Tabell 2. Antal nyregistreringar i SveDem samt förväntad incidens

Antalet nyregistreringar i specialistvård och primärvård samt förväntat antal nyinsjuknade i respektive län, år 2012 och 2016.

Landsting	Primärvård 2012	Primärvård 2016	Specialistvård 2012	Specialistvård 2016	Förväntad incidens 2012
Stockholm	28	6	1 822	2 156	4 497
Uppsala	1	45	131	187	802
Sörmland	268	310	54	77	803
Östergötland	88	116	147	155	1 220
Jönköping	110	227	57	39	1 005
Kronoberg	115	51	27	17	567
Kalmar	377	228	37	35	779
Gotland	22	8	29	10	177
Blekinge	1	23	27	36	488
Skåne	357	1 030	569	529	3 424
Halland	70	108	98	86	876
Västra Götaland	1 104	249	119	113	4 264
Värmland	403	257	44	24	891
Örebro	86	11	46	85	816
Västmanland	226	291	39	60	752
Dalarna	9	126	40	79	890
Gävleborg	78	134	110	101	869
Västernorrland	78	192	93	58	771
Jämtland	13	6	1	0	404
Västerbotten	72	73	252	195	730
Norrbottn	0	0	30	10	749
Totalt	3 506	3 491	3 772	4 052	25 775

Total andel registreringar år 2016 av förväntad incidens

22,2%
26,5%
33,7%

29,3%

Källa: SveDem och Anders Wimo/Socialstyrelsen.

Så hur bra är vi på utredning?

- Vi vet inte!
- Alla är ganska dåliga på att registrera i Svedem
- Jönköping och Östergötland sämre på registrering i Svedem än riket
- Förhoppningsvis bättre på utredning ”i verkligheten”(?)
- ...men det finns stora förbättringsmöjligheter!

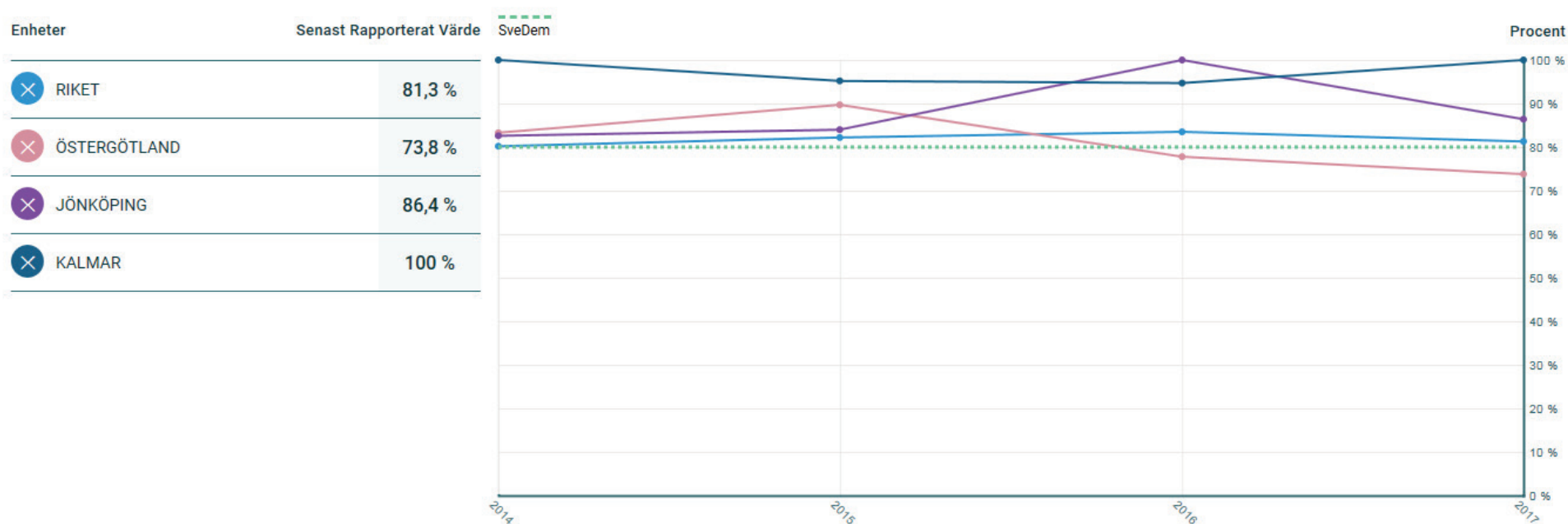
Hur bra är vi på behandling?

Demensläkemedel vid Alzheimers sjukdom – specialiserad vård

Andel nydiagnostiserade personer med Alzheimers sjukdom som behandlas med demensläkemedel i specialiserad vård.

➤ Önskat värde:
Högt

🔗 Läs mer:
Att tänka på vid tolkning

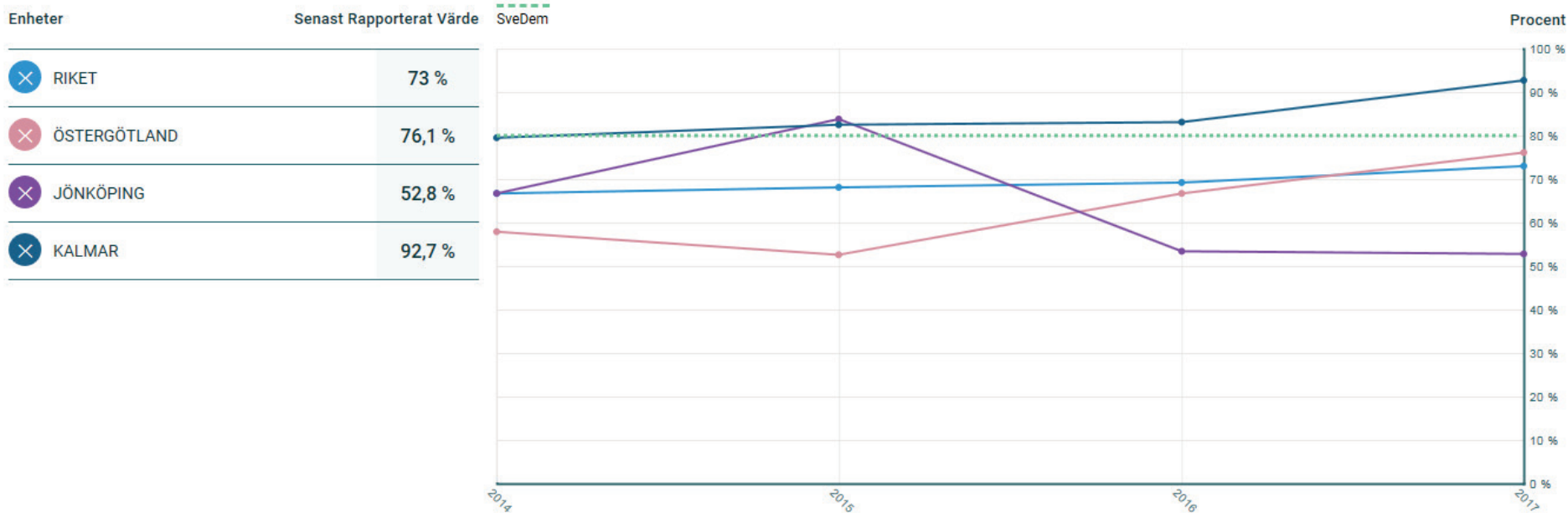

Demensläkemedel vid Alzheimers sjukdom – primärvård

➤ Önskat värde:
Högt

! Läs mer:
Att tänka på vid tolkning

Andel nydiagnostiserade personer med Alzheimers sjukdom som behandlas med demensläkemedel i primärvård.

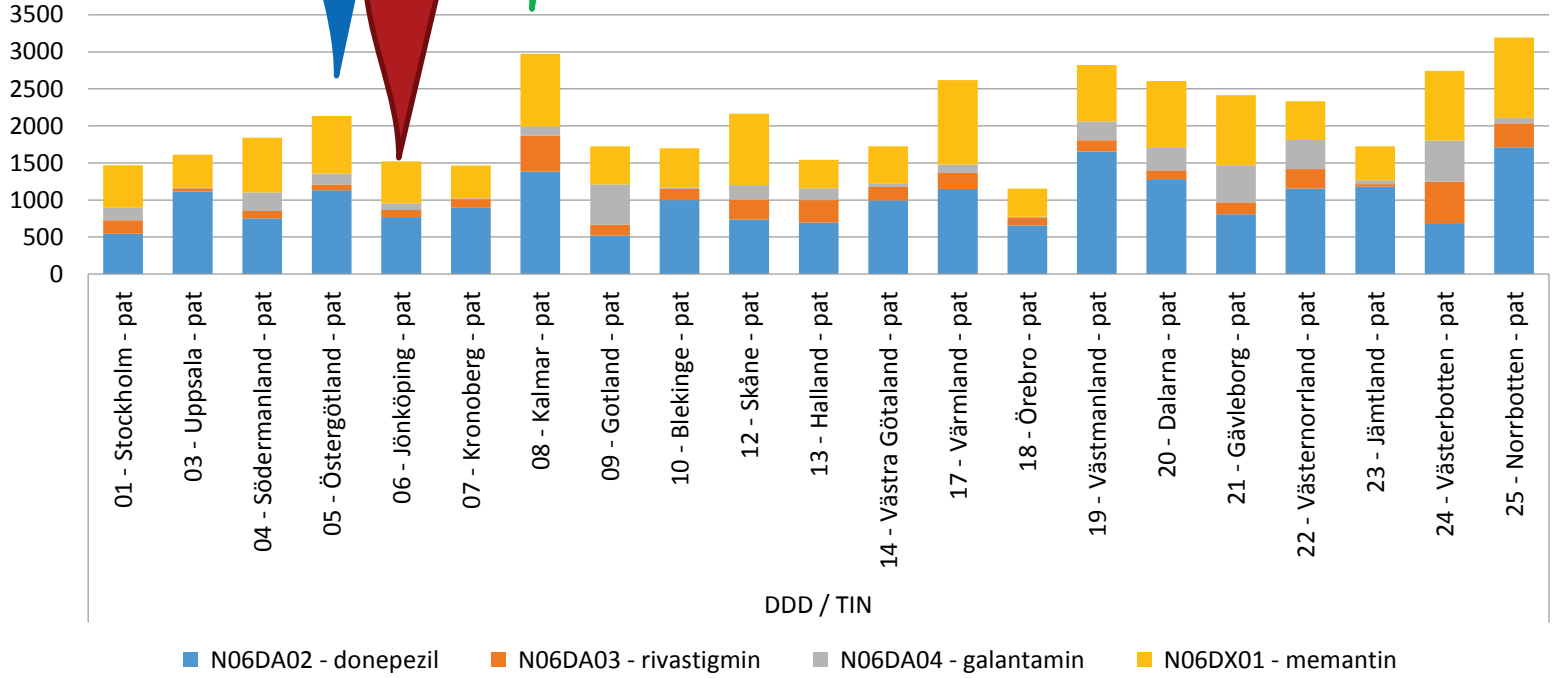

Motsvarar läkemedelsbehandling av ca 40% av **alla** förväntat demenssjuka i Kalmar län

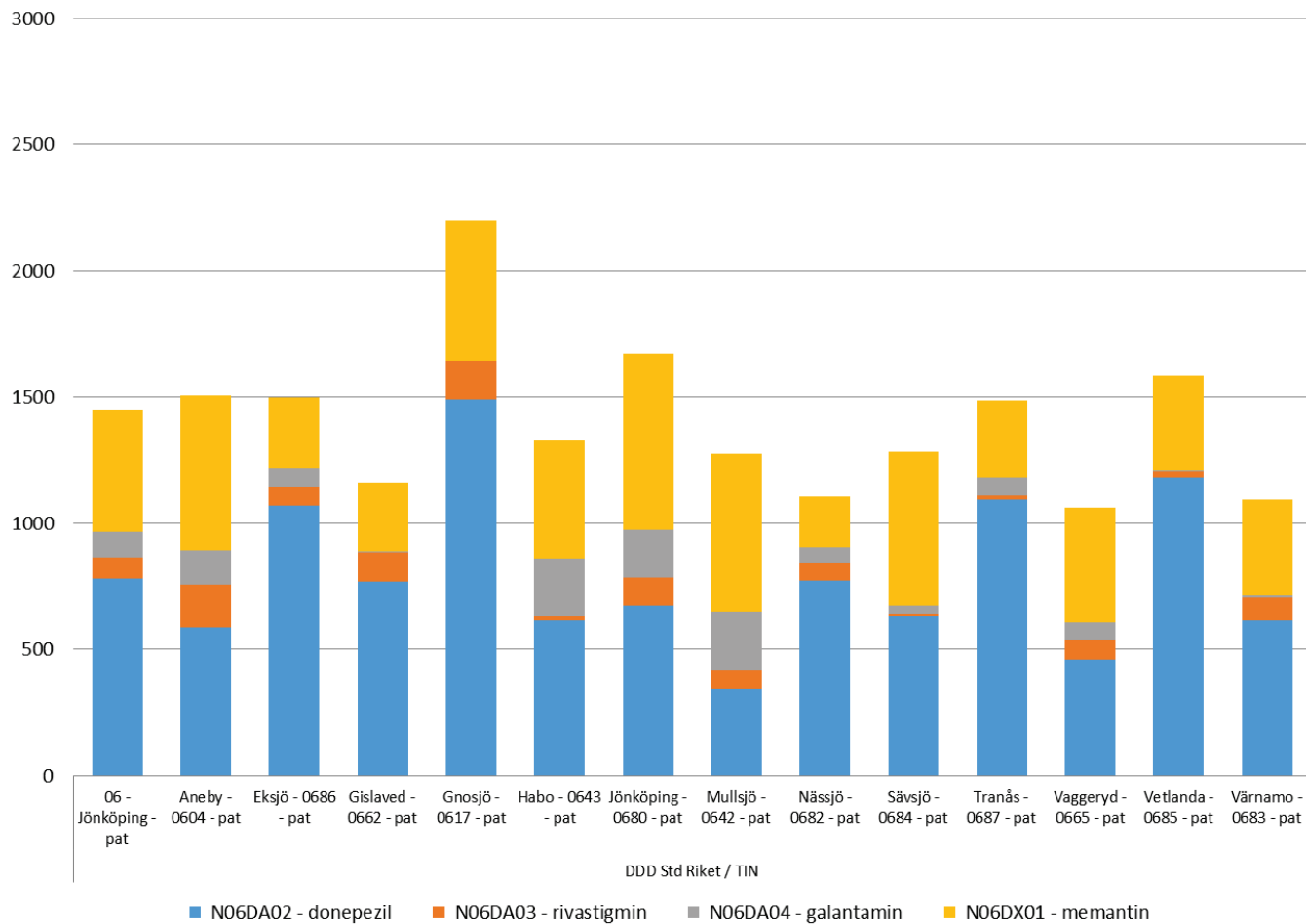
Motsvarar läkemedelsbehandling av ca 34% av **alla** förväntat demenssjuka i Östergötlands län

Motsvarar läkemedelsbehandling av ca 23% av **alla** förväntat demenssjuka i Jönköpings län

År 201805 till 201904, uthämtat på recept

DDD per tusen invånare, ålderstandardiserat
201703 till 201702, uthämtat på recept

Behandling med antipsykotiska läkemedel vid demens – primärvård

↘ Önskat värde:
Lågt

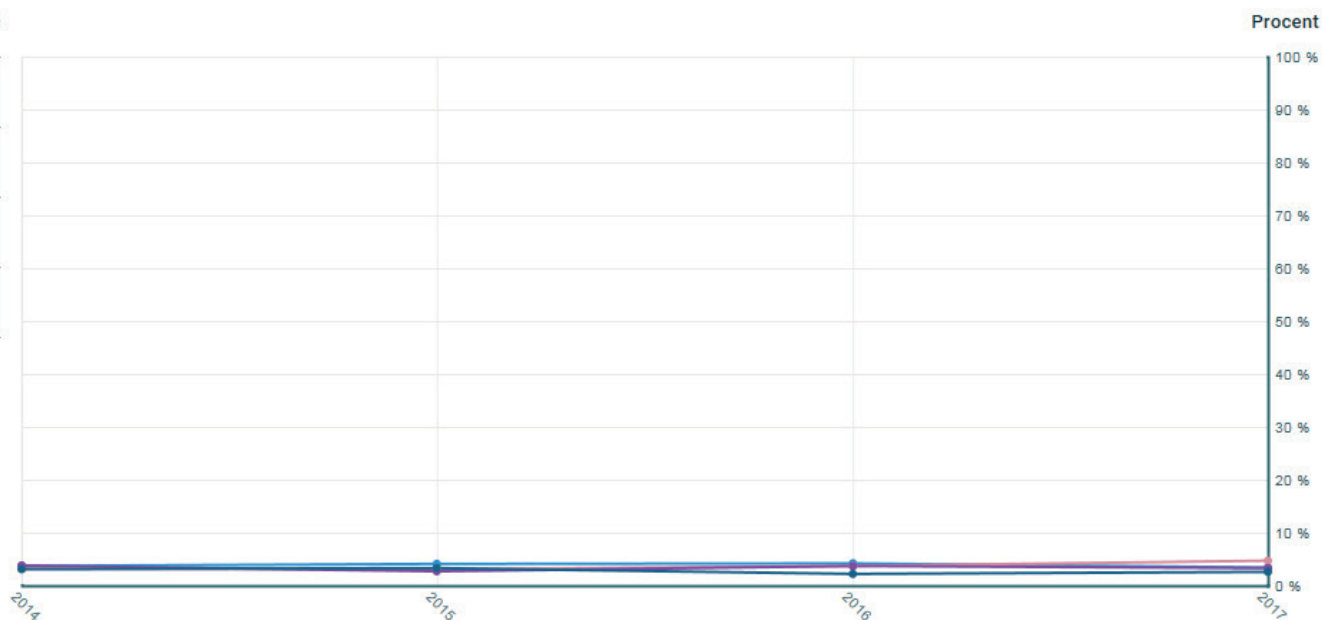
! Läs mer:
Att tänka på vid tolkning

Andel nydiagnostiserade personer med demenssjukdom som behandlas med antipsykotiska läkemedel i primärvård.

Enheter

Senast Rapporterat Värde

RIKET	3,4 %
ÖSTERGÖTLAND	4,7 %
JÖNKÖPING	3,3 %
KALMAR	2,6 %

Björn Westerlind, Geriatriska kliniken, Länssjukhuset Ryhov

Behandling med antipsykotiska läkemedel vid demens – specialiserad vård

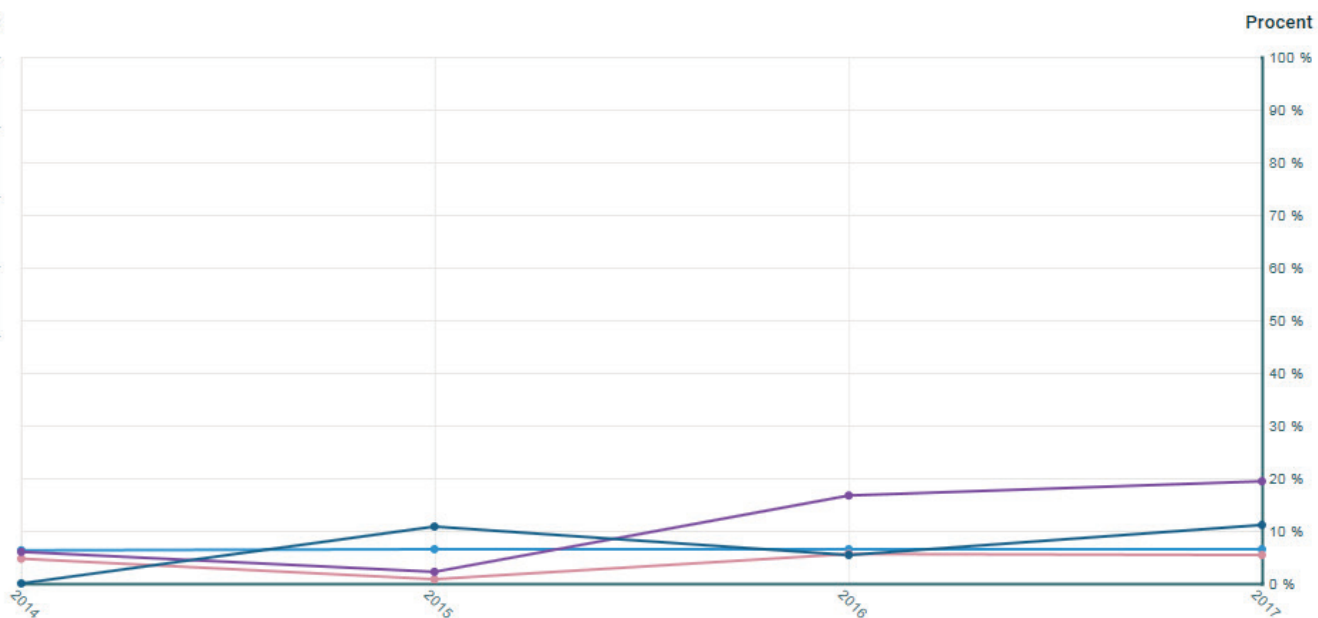
↘ Önskat värde:
Lågt

! Läs mer:
Att tänka på vid tolkning

Andel nydiagnostiserade personer med demenssjukdom som behandlas med antipsykotiska läkemedel i specialiserad vård.

Enheter Senast Rapporterat Värde

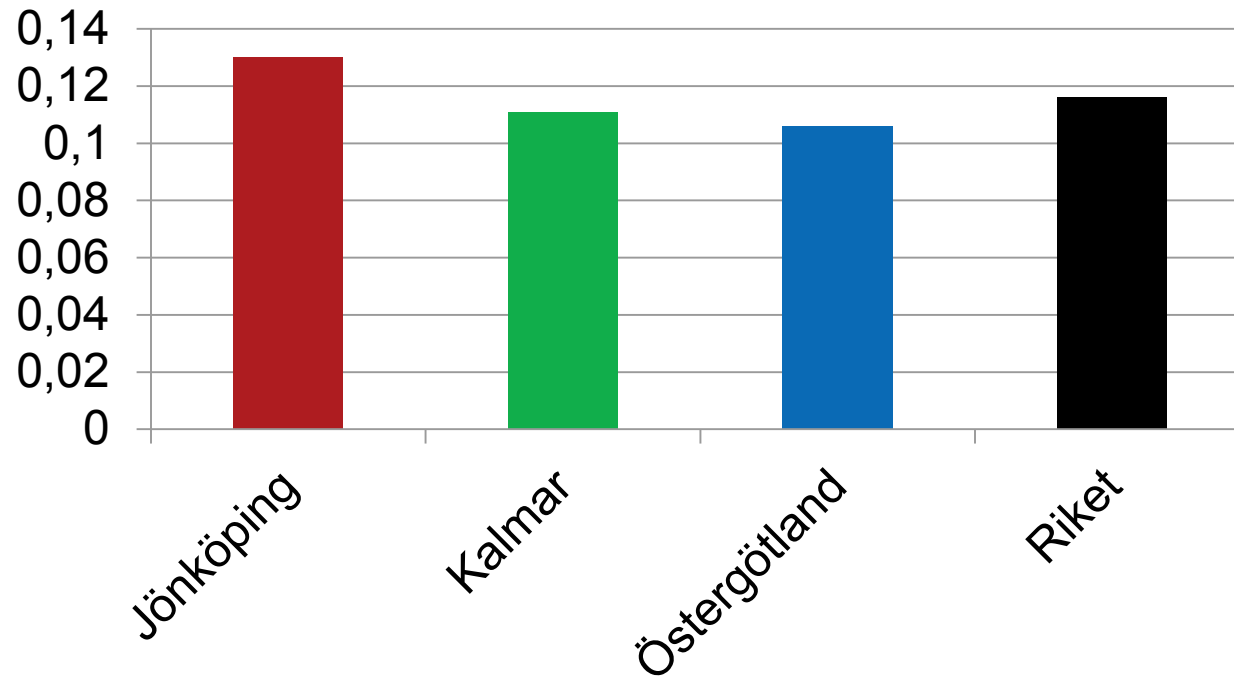
RIKET	6,5 %
ÖSTERGÖTLAND	5,4 %
JÖNKÖPING	19,4 %
KALMAR	11,1 %

BPSD-registret

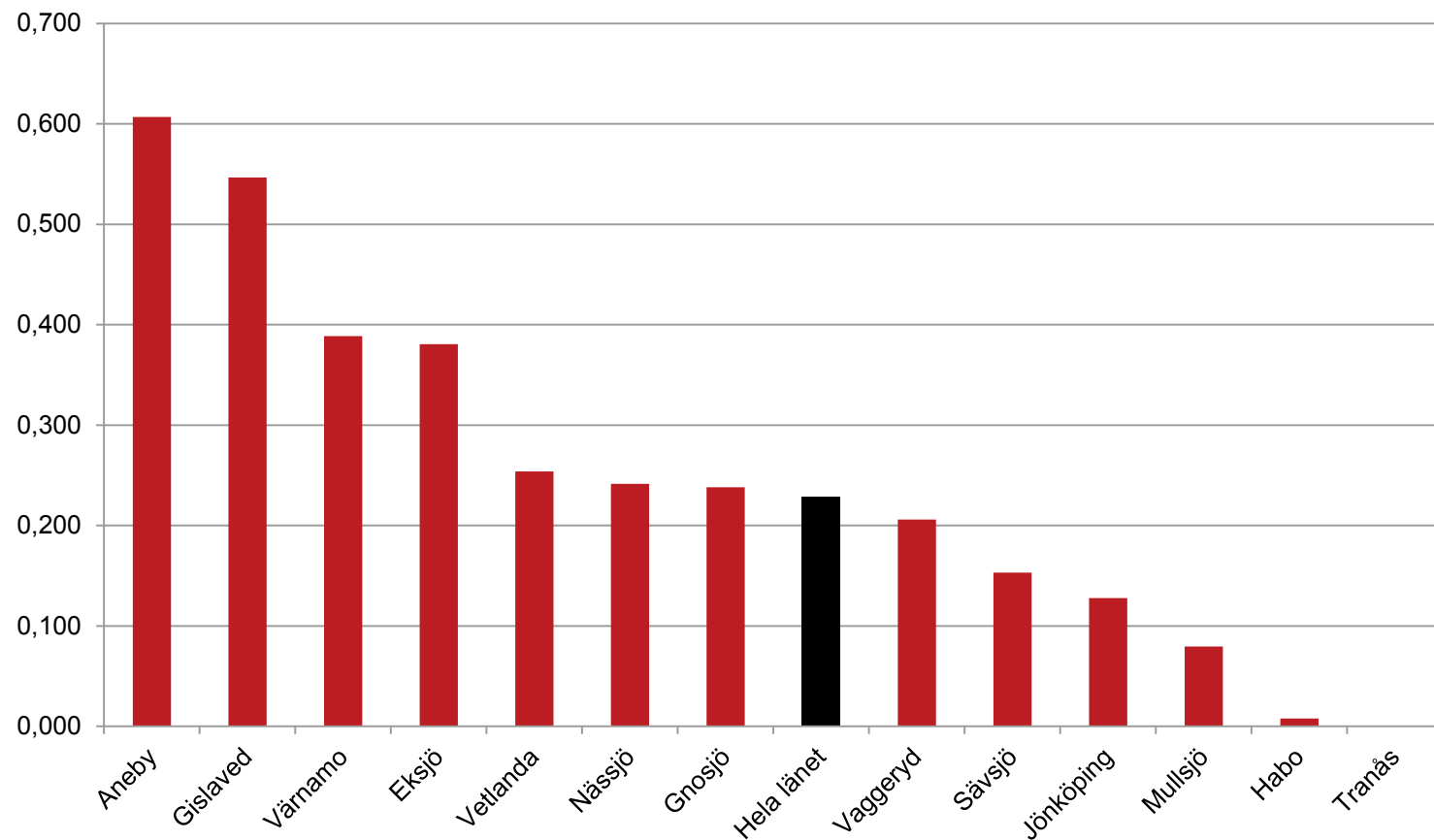
- Det finns stora variationer i aktivitet inom Sverige
- Hur ser det ut inom SÖ Sjukvårdregionen?

Jämförelsetal* BPSD-registret 2019, Sydöstra sjukvårdsregionen

Jämförelsetal* BPSD-registret 2017, Jönköpings län

Demens-ABC

- Web-utbildning kring demenssjukdomar
- Framtagen av Svenskt demenscentrum

Demens-ABC i Sverige

Län	Index	Trend	Antal utbildade
1 Västernorrlands län	1,57	⇔	7386
2 Blekinge län	1,44	⇔	4532
3 Örebro län	1,17	⇔	6011
4 Västmanlands län	1,16	⇔	5707
5 Västerbottens län	0,98	▲	4509
6 Södermanlands län	0,98	▼	5125
7 Jämtlands län	0,97	⇔	2370
8 Skåne län	0,93	⇔	20368
9 Stockholms län	0,93	⇔	27579
10 Uppsala län	0,78	⇔	4295
11 Gävleborgs län	0,77	▲	4147
12 Hallands län	0,75	▼	4395
13 Västra Götalands län	0,75	⇔	20350
14 Jönköpings län	0,69	⇔	4408
15 Östergötlands län	0,69	⇔	5373
16 Kronobergs län	0,67	⇔	2419
17 Värmlands län	0,59	⇔	3314
18 Gotlands län	0,55	⇔	646
19 Dalarnas län	0,50	⇔	2795
20 Kalmar län	0,49	⇔	2451
21 Norrbottens län	0,48	⇔	2289

Jönköpings län	0,69	⇒	4408
1 Aneby	1,91		235
2 Mullsjö	1,37		181
3 Nässjö	1,06		612
4 Tranås	0,90		377
5 Vaggeryd	0,79		181
6 Eksjö	0,78		280
7 Värnamo	0,70		436
8 Sävsjö	0,68		160
9 Vetlanda	0,68		386
10 Gnosjö	0,68		112
11 Habo	0,62		91
12 Jönköping	0,52		1197
13 Gislaved	0,31		160

Östergötlands län	0,69	⇒	5373
1 Finspång	1,41		617
2 Valdemarsvik	1,03		193
3 Motala	1,02		835
4 Kinda	0,88		183
5 Boxholm	0,83		93
6 Söderköping	0,81		217
7 Norrköping	0,79		1716
8 Ydre	0,76		65
9 Ödeshög	0,74		87
10 Mjölby	0,74		360
11 Vadstena	0,58		113
12 Åtvidaberg	0,45		109
13 Linköping	0,32		785

Kalmar län	0,49	⇒	2451
1 Hultsfred	1,72		562
2 Borgholm	0,90		265
3 Vimmerby	0,89		293
4 Mönsterås	0,74		210
5 Västervik	0,54		455
6 Kalmar	0,28		319
7 Mörbylånga	0,27		76
8 Torsås	0,25		40
9 Nybro	0,23		98
10 Oskarshamn	0,16		81
11 Emmaboda	0,15		33
12 Högsby	0,15		19

Sammanfattning

Demenspopulationen i olika län

I tabell 37 redovisas antalet personer som ingår i demenspopulationen i respektive län.

Tabell 37. Demenspopulationen per län

Landsling	Antal i demenspopulationen
Stockholm	17 783
Uppsala	2 894
Sörmland	2 907
Ostergötland	3 732
Jönköping	3 218
Kronoberg	1 678
Kalmar	3 129
Gotland	567
Blekinge	1 604
Skåne	11 796
Halland	2 729
Västra Götaland	14 797
Värmland	3 476
Örebro	2 387
Västmanland	3 151
Dalarna	2 994
Gävleborg	3 317
Västernorrland	2 968
Jämtland	1 322
Västerbotten	4 014
Norrbotten	3 818
Totalt	94 368

Andel av förväntad prevalens 2012

Ca 50 %
Ca 52 %

Ca 66 %

Ca 60 %

Sammanfattning

- Vi har begränsad statistik
 - Statistik från Svedem bör tolkas försiktigt
- Kalmar förefaller generellt ligga högre än rikssnittet vad gäller diagnostik, behandling och registrering i Svedem
- Aktivitet i BPSD-registret: Jönköping strax över, Östergötland och Kalmar strax under rikssnittet
- Kalmar ligger lågt vad gäller aktivitet i Demens-ABC
- Ojämnt intresse/kompetens vad gäller demensfrågor
 - Gäller inom Sverige, mellan men också inom våra län
- En utmaning att skapa lika god vård för alla!